

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Герасимчук З.В. Політика розвитку проблемних регіонів: Монографія / З.В. Герасимчук, В.Л. Галушак. – Луцьк: Надтир'я, 2006. – 244с.
2. Сидельников Ю.В. Теория и организация экспертного прогнозирования / Ю.В. Сидельников. – М.: ИММО АН СССР, 1990. – 195с.
3. Литвак Б.Г. Экспертные технологии в управлении: учебное пособие / Б.Г. Литвак. – М.: Дело, 2004. – 400 с.
4. Активізація інноваційної діяльності: організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення: Монографія / О.І. Амоша, В.П. Антонюк, А.І. Земляк та ін. // НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2007. – 328 с.
5. Рейтинг міст і регіонів України. Рейтингова агенція НАЦ «Інститут реформ». – К.: 2005. – 66 с.
6. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування / В.М. Гесць, Т.С. Клебанова, О.І. Черняк та ін. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 396с.
7. Новикова О.Ф. Економічна безпека: концептуальне визначення та механізм забезпечення: Монографія / О.Ф. Новикова, Р.В. Покотиленко // НАН України. Ін-т економіки пром-сті. –Донецьк, 2006. – 408 с.
8. Кашпур А. Информационные войны / А. Кашпур // &Стратегии. – К.: Издательский дом «Максимум», 2007. – № 10(68). – С. 52-57.
9. Кизилова Л.О. Шляхи удосконалення політики інвестування в регіонах України / Л.О. Кизилова, Ю.І. Мізів // Коммунальное хозяйство городов: науч.-техн. сб. Вып. 77. – К.: Техника, 2007. – С. 80-88.
10. Литвак Б.Г. Экспертная информация: методы получения и анализа / Б.Г. Литвак. – М.: Радио и связь, 1982. – 184 с.
11. Annual Report World Economic Forum, 2005, - V. 17.
12. Lerman I.C. Combinatorial Analysis in the statistical Treatment of Behavioral Data // Quality and Quantity, 1980. – V. 14. – №3.
13. Закс Л. Статистическое оценивание / Л. Закс. – М.: Статистика, 1976. – 598 с.
14. Фісун К.А. Методологія програмування розвитку регіонів України: Монографія / К.А. Фісун. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 401 с.

УДК 330.322.011 (477)

МЕЖДУНАРОДНАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПОЗИЦИЯ УКРАИНЫ НА МИРОВОМ ФИНАНСОВОМ РЫНКЕ

Кучеренко В.В., аспирант кафедры международной экономики, Донецкий национальный университет

Актуальность темы исследования. Концептуальная основа Международной инвестиционной позиции (МИП) была представлена в пятом издании Руководства по платежному балансу (РПБ5) международного Валютного Фонда (МВФ) в 1993 году и была отражением возросшего интереса к данным об уровнях или состоянии иностранных инвестиций, в том числе и внешнего долга. В то время как многие государства-члены внедрили рекомендации РПБ5 в отношении статистики платежного баланса, реализация рекомендаций по составлению МИП продвигается более медленными темпами. Как платежный баланс, так и международная инвестиционная позиция дают полезную информацию для оценки экономических взаимоотношений страны с остальным миром. В платежном балансе отражаются операции между резидентами и нерезидентами страны (так называемые «внешние операции») за определенный период. Операции с финансовыми активами и обязательствами отражаются по финансовому счету платежного баланса [5].

Цель исследования состоит в анализе международной инвестиционной позиции Украины на современном этапе в контексте формирования национальной инвестиционной политики в условиях глобальных долговых вызовов и финансовой нестабильности.

Основная часть. Международная инвестиционная позиция Украины составляется во исполнение общего постановления Национального банка Украины и Кабинета Министров Украины от 17.03.2000 № 517 «О составление платежного баланса» и постановления Национального банка Украины от 14.10.2003 № 444 «Об утверждении Правил составления и предоставления отчетности Международному валютному фонду», начиная с 2001 г. Начиная с 1997 года Национальным банком Украины начата работа по формированию методики и информационной базы для составления международной инвестиционной позиции Украины [7].

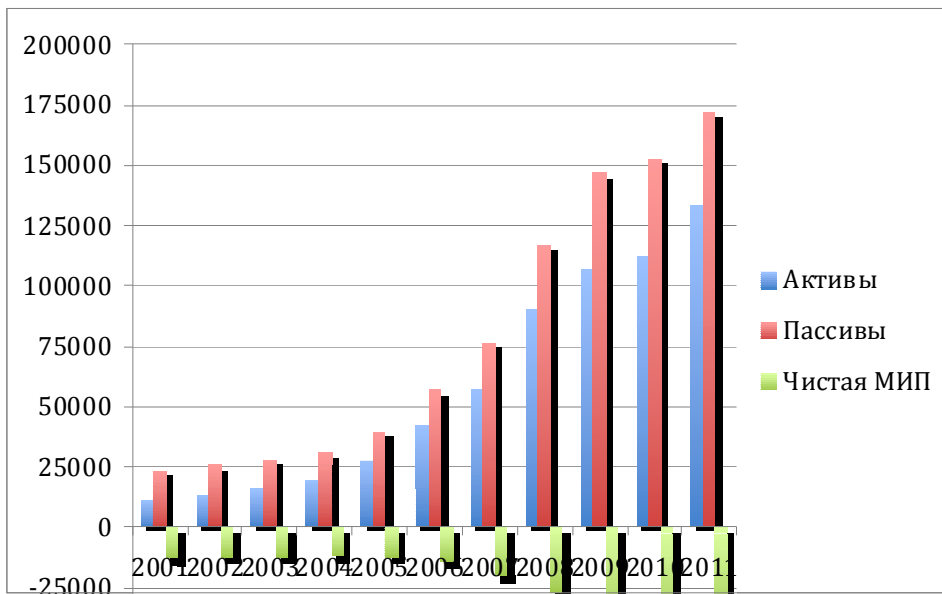

Рис. 1. Динамика международной инвестиционной позиции Украины с 2001 по 2011 гг., млн. долл. США [6]

По состоянию на 01.10.2011 г. чистая международная инвестиционная позиция Украины находилась на отметке -43537 млн. долл. США (рис. 1). За период с 2001 Украина не имела положительного значения чистой международной инвестиционной позиции.

Отрицательный показатель чистой международной инвестиционной позиции Украины, во многом формируется за счет дефицитной внешней торговли и слабого притока зарубежных инвестиций.

В конце 2011 года активы Украины составили 141207 млн. долл. США. Среди активов почти 70 % составляли другие инвестиционные активы (кредиты, торговые кредиты, валюта и депозиты). Резервные активы, которые составляют 25% от общей стоимости активов, состоят из монетарного золота, специальных прав заимствования, валюты и депозитов, а также ценных бумаг (рис. 2).

Как и активы, обязательства Украины в большей степени зависят от других инвестиционных обязательств (рис. 3). Это и не удивительно, т.к. к данной категории относится задолженность государства. По состоянию на начало 2012 года внешний долг Украины составил 69673 млн. дол. США. Также весомую долю занимают торговые кредиты, которые составляют 13828 млн. долл. США. Прямые инвестиции в экономику Украины и портфельные инвестиции составляют 16% и 14% соответственно от общей суммы пассивов МИП Украины.

Всего за период с 2001 года, когда начала составляться международная позиция страной, по 2011 года пассив чистой международной инвестиционной позиции вырос на 148396 млн. долл. США.

Исследования показывают, что в условиях глобальной конкуренции и трансформации всех отраслей мирового сообщества, особенно, мирохозяйственной системы, возрастает значимость взаимодействия представителей экономической науки и властных структур по координации фундаментального изучения социально-экономических процессов и существующих проблем.

Вместе с тем необходимо разработать оптимальные модели (приоритеты) успешного решения этих проблем. Более того, с развитием мировых хозяйственных систем, расширением интеграционных пространств и увеличением конкурентной среды, ужесточается критерий конкурентоспособности, тем самым провоцируется ускорение процесса применения высокотехнологичных, наукоемких и капиталоемких проектов во всех сферах хозяйственной системы, отодвинув назад трудоемкие производства.

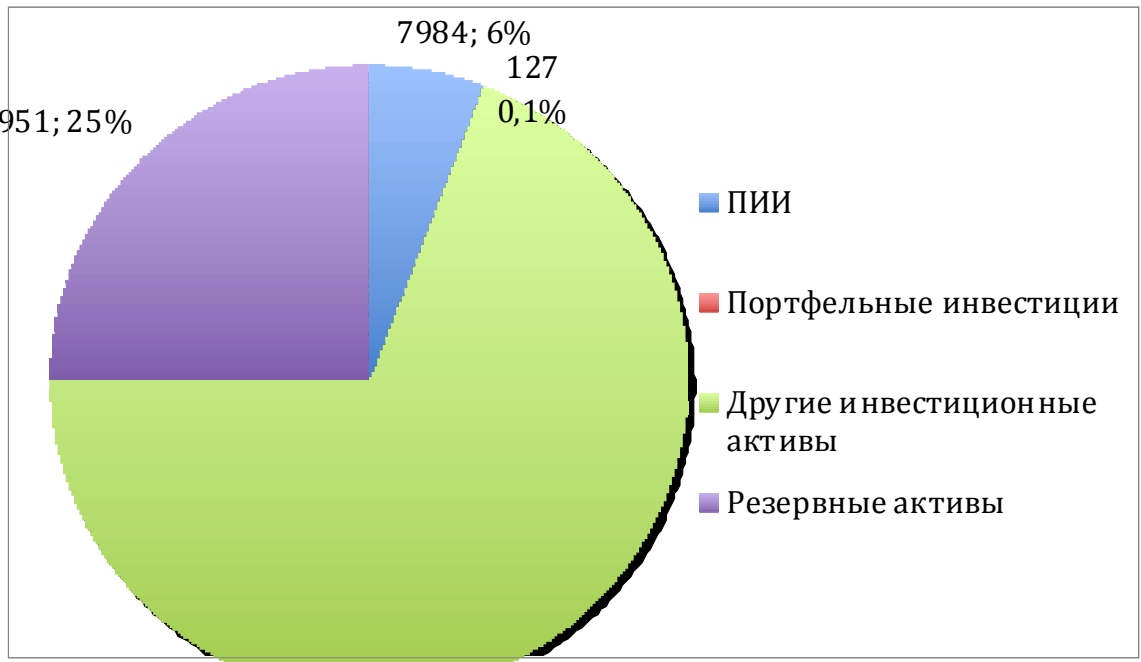

Рис. 2. Составляющие элементы активов МИП Украины на начало 2012 года, млн. долл. США, % [6]

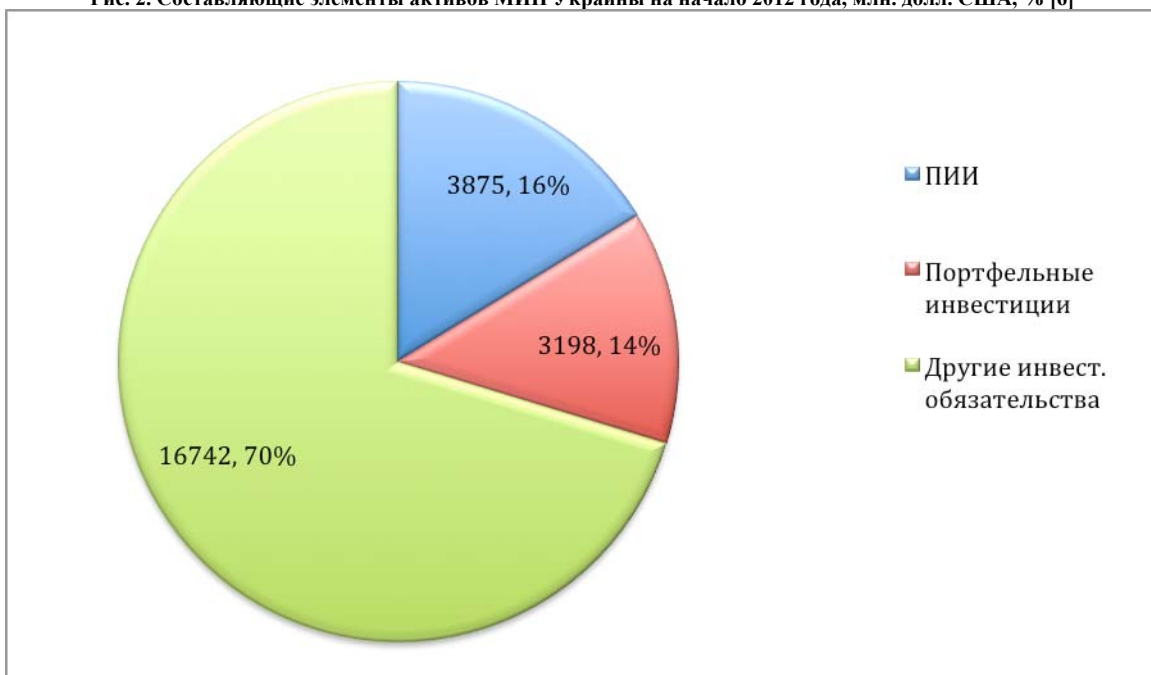

Рис. 3. Составляющие элементы пассивов МИП Украины на начало 2012 года, млн. долл. США, % [6]

Домінантами такого рода переваг в міжнародній системі є посилюючі елементи розширення інноваційної діяльності, що ведуть до більш прискореного економічного розвитку країни. Вони потребують пристального уваги та комплексного підходу до вирішення соціально-економічних проблем, щоб забезпечити покращення благополуччя населення та знизити рівень безробіття та бідності.

Інвестиційна привабливість України, маючої потужний науковий та промисловий потенціал, популярні туристичні регіони (Крим та Карпати), природні ресурси, стає все більш привабливою для інвесторів. Підогревається інвестиційний інтерес ще і футбольним чемпіонатом Європи, який нинішнім літом пройде на полях України та Польщі. Хоча глобальний економічний кризис значно підірвав інвестиційну привабливість країни.

Успіх інвестиційної політики країн визначають певні правові та організаційно-технічні заходи. В Україні для цього в середнь- та довготерміновій перспективі необхідно забезпечити:

- захист прав власності;
- дисципліну виконання контрактів;
- підвищення діяльності інститутів державної влади;
- соціальне підтримання малого бізнесу;
- доступність кредитних ресурсів;
- розвиток банківської системи та фондового ринку;
- власність на землю та функціонування іпотеки.

В свою чергу, заходи на короткотермінову перспективу передбачають політичну стабільність в державі, стабільність податків, низький рівень інфляції, ведення бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами, свободу входу на ринок.

Для активізації інвестиційних процесів в Україні також необхідна структурно-інноваційна перебудова економіки, яка потребує: створення сприятливого інвестиційного клімату, становлення фондового ринку, покращення фінансово-кредитної системи, реформування відносин власності, прискорення процесів приватизації.

Существенной проблемой долговой политики Украины на протяжении последних лет остается чрезмерное использование правительством внешнего ссудного капитала, что порождает угрозы дестабилизации государственных финансов.

Именно поэтому будущая стратегия должна предусматривать уменьшение объемов размещения внешних государственных займов и достижения оптимальной структуры долгового портфеля государства.

Взаимоотношения Украины с иностранными кредиторами и международными финансовыми организациями должны отвечать критерию гармонического объединения процессов глобализации с одновременным соблюдением отделенных национальных интересов и стратегических ориентиров.

Решению проблемы внешней задолженности будет содействовать создание необходимых правовых и экономических условий для аккумулирования внутренних сбережений страны, восстановление доверия кредиторов, активизации иностранного инвестирования.

Для расширения круга инвесторов в государственные ценные бумаги и включение в экономический кругооборот сбережений граждан, существенная часть которых сегодня находится вне финансовых учреждений, важное значение имеет привлечение физических лиц к внутренним долговым операциям правительства.

Поэтому необходимо перейти к выпуску сберегательных облигаций, которые будут распространяться среди физических лиц и ввести ОВГЗ с плавающей процентной ставкой, привязанной к темпам инфляции. Введение такого типа долговых обязательств правительства объясняется доверием субъектов рынка к инструментам, защищенным от инфляционного обесценения.

Управление государственным долгом в нашем государстве усложняется из-за значительной доли в нем иностранной валюты. Долговые обязательства развитых стран мира почти полностью выпускаются в национальной валюте. Так, доля долговых обязательств в иностранной валюте таких лидеров мировой экономики, как Великобритания, Германия, Франция, США составляет менее чем 2% от объема государственного долга.

Именно это направление работы в рамках осуществления стратегического и текущего управления государственным долгом, принимая во внимание текущую валютную структуру взятых Украиной долговых обязательств, является наиболее приоритетным. Ведь то, что львиная доля правительственных долговых обязательств погашается в иностранной валюте, ставит управление государственным долгом нашего государства в тесную зависимость от валютной политики, состояния платежного баланса и ситуации на внешних рынках капитала.

Важно также разработать общепризнанную методику расчетов долговой нагрузки и комплексную систему показателей, которые, кроме общей платежеспособности, включали бы также индикаторы предельно безопасной долговой нагрузки на бюджет.

Необходимость расчетов таких индикаторов обусловлена тем, что уровень государственной задолженности значительно влияет на бюджетно-налоговую политику государства, ограничивая возможность управления расходами бюджета для достижения целей макроэкономической стабилизации в будущем.

При решении вопросов государственного долга важную роль играет здоровая макроэкономическая политика. Развитая система управления государственным долгом не может предотвратить возникновение кризиса при слабой бюджетно-налоговой, денежно-кредитной или валютно-курсовой политике.

Выводы. Правительство должно достичь экономической приемлемости и обоснованности уровня и темпов роста государственного долга и возможности его обслуживания, не отступая от целевых ориентиров в пределах своей макроэкономической политики. Так, в процессе формирования долговой стратегии государства в контексте благоприятной международной инвестиционной позиции Украины на мировом финансовом рынке, нужно обеспечить реализацию таких мер:

- обеспечить эффективное использование государственных займов на инвестиционные цели, а не на потребление;
- усилить роль внутренних рыночных займов в процессе финансирования дефицита бюджета в отношении внешних;
- уменьшить долю иностранной валюты в государственном долге;
- усовершенствовать систему прогнозирования всего блока взаимосвязанных показателей, которые оказывают непосредственное влияние на формирование государственного долга Украины;
- повысить уровень информационно-аналитического обеспечения долговой политики.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Гриценко В. Світова фінансова криза: діагностика та нові підходи до виживання на фінансовому ринку / В. Гриценко // Вісник Національного банку України. - 2011. - № 2. - С. 20-26.
2. Доклад по вопросам глобальной финансовой стабильности [Электронный ресурс] // International Monetary Fund: [сайт]. – Режим доступа: www.imf.org/external/russian/pubs/ft/gfsr/2010/02/pdf/sumr.pdf
3. Кестер, Энн И., 2001, Международные резервы и ликвидность в иностранной валюте. Пособие к форме представления данных (Вашингтон: Международный Валютный Фонд).
4. Кириченко О.О. Механізм регулювання міжнародної інвестиційної діяльності України: оцінка граничних умов фінансової глобалізації [Текст] / О.О. Кириченко // Проблеми розвитку внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: Сборник научных трудов. – Донецк: ДонНУ, 2010. - С. 519-523.

5. Международная инвестиционная позиция: Пособие по источникам данных. Вашингтон, округ Колумбия, октябрь 2002 года. [Электронный ресурс] // Международный Валютный Фонд. Статистический департамент [сайт]. – Режим доступа: <http://www.imf.org/external/np/ta/iip/guide/rus/iiprus.pdf>
6. Платіжний баланс. [Електронний ресурс] // Національний банк України [сайт]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44464
7. Платежный баланс Украины и оценка его позиций [Электронный ресурс] // Официальный сайт Юридической библиотеки [сайт]. – Режим доступа: <http://mir-ekspertiz.info/platezhnyj-balans-ukrainy-i-ocenka-ego-pozicij/>
8. International Monetary Fund: [сайт]. Доклад по вопросам глобальной финансовой стабильности [Электронный ресурс] – Режим доступа: www.imf.org/external/russian/pubs/ft/gfsr/2010/02/pdf/sumr.pdf

РЕЗЮМЕ

Цель исследования состоит в анализе международной инвестиционной позиции Украины на современном этапе в контексте формирования национальной инвестиционной политики в условиях глобальных долговых вызовов и финансовой нестабильности.

Ключевые слова: мировой финансовый рынок, международная инвестиционная позиция, государственный долг, долговой вызов, мировой экономический кризис, финансовая нестабильность.

РЕЗЮМЕ

Мета дослідження полягає в аналізі міжнародної інвестиційної позиції України на сучасному етапі в контексті формування національної інвестиційної політики в умовах глобальних боргових викликів і фінансової нестабільності.

Ключові слова: світовий фінансовий ринок, міжнародна інвестиційна позиція, державний борг, боргової виклик, світова економічна криза, фінансова нестабільність.

SUMMARY

The purpose of the study is to analyze the international investment position of Ukraine at the present stage in the formation of a national contest of investment policy in the face of global challenges of debt and financial instability.

Key words: global financial markets, international investment position, the national debt, the debt challenge, the global economic crisis, financial instability.

УДК 331.108: 336.71

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАБОРУ УПРАВЛІНЦІВ В КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ

Лесик Г.Ю., аспірантка кафедри менеджменту організацій Київського економічного інституту менеджменту

Дисбаланс між застарілою практикою управління кадрами і новими, більш жорсткими умовами ділового середовища вимагає серйозних змін в управлінні набором персоналу комерційного банку. Необхідність якісного набору персоналу сьогодні абсолютно очевидна, оскільки неефективний набір та відбір кадрів може негативно позначитися на таких економічних показниках як досягненні запланованого обсягу прибутку та рентабельності, а також рівні конкурентоспроможності організації. З огляду на це, керівникам будь-яких організацій слід звертати особливу увагу на якісне комплектування штату персоналу, в т.ч. в банківській сфері.

Значна чисельність керівників вітчизняних комерційних банків, визначаючи ефективність впровадження різних інноваційних технологій в операційній діяльності, часто не враховують, що ефективність управління персоналом, зокрема, його набір має вагомий значення при формуванні кадрового потенціалу банку. З огляду на це, визначення методів та джерел якісного набору персоналу в комерційній банківській установі є актуальною проблемою на сучасному етапі їх діяльності.

Проблеми формування кадрового потенціалу організації постійно перебувають у центрі уваги зарубіжних та вітчизняних науковців. Серед відомих дослідників проблематики сфери праці і, зокрема, формування трудового потенціалу – Т.Базаров, І.Дуракова, Б.Єрмолін, А.Кібанов, А.Колот, Г.Осовська, В.Савченко, Ф.Хміль та інші. Незважаючи на популярність теми дослідження ефективного набору персоналу, треба відмітити недостатньо повне висвітлення окремих методик набору працівників.

Метою статті є обґрунтування основних методів набору персоналу, що забезпечують формування дієздатного трудового колективу комерційного банку, який сприятиме підвищенню рівня його ефективності та конкурентоспроможності на ринку банківських послуг.

Процес залучення кваліфікованих фахівців до всіх сфер діяльності є першочерговим завданням будь-якої організації. З цього починається її створення або трансформація.

Набір персоналу – це система заходів, передбачених організацією для залучення працівників, які володіють необхідними професійними навичками та моральними якостями і здатних виконувати всі посадові обов'язки, на яку впливають три основні фактори: рівень вимог до персоналу, кадрова політика організації, зокрема, оплата праці персоналу [1].

З метою визначення придатності кандидатів для виконання функціональних обов'язків на певній посаді в організації виконуються послідовно ряд таких робіт: збір інформації про потенційних кандидатів; оцінювання необхідних якостей кандидатів та складання характеристики на кожного з них; зіставлення сукупності якостей кандидатів та вимог, що до них висуваються; порівняння характеристик різних кандидатів на одну посаду; перевірка виконання даним працівником покладених на нього функцій протягом певного періоду та прийняття рішення про доцільність його призначення на цю посаду. Слід зазначити, що така послідовність робіт забезпечує необхідний за теперішніх умов науковий рівень процесу набору кадрів. Визначення придатності кандидата для висування на керівну посаду базується на створенні документів, в яких описано основні характеристики, якими повинен володіти працівник для успішного виконання ним завдань на даній посаді – професіограми, особистісні специфікації, професійні портрети, кваліфікаційні карти та карти компетенцій (портрети або профілі ідеальних працівників).

Дедалі частіше в кадровій політиці вагомим значення набуває явище маркетингу персоналу, оскільки значною перевагою в конкурентній боротьбі комерційних банків є використання «людських ресурсів» при мінімальних фінансових витратах. Сучасна система маркетингу персоналу, як інструмент цілеспрямованої і ефективної роботи з персоналом, є складовою частиною стратегії і тактики виживання і розвитку комерційного банку у ринкових відносинах.

Воронкова В.Г. звертає увагу на те, що з використанням маркетингового підходу до набору персоналу можна досягти збільшення реальної віддачі і результативності діяльності банку – без залучення додаткових ресурсів. Отже, маркетинг персоналу повинен бути одночасно направлений на задоволення потреб банку в персоналі і на виявлення та задоволення індивідуальних потреб працівників як внутрішніх клієнтів [2].

Також зростає актуальність аутсорсингу у процесі наборі персоналу. Як зазначає Беліков О., під аутсорсингом потрібно розуміти бізнес-технологію, що передбачає передачу стороннім спеціалізованим компаніям (аутсорсинговим компаніям) процесів і функцій усередині свого бізнесу разом з відповідальністю за результат виконання цих процесів. Перевагами, якими керуються комерційні банки, вибираючи аутсорсинг як стратегію менеджменту – це скорочення операційних витрат, концентрація на основній діяльності, створення змінної структури витрат, доступ до провідних технологій і знань, зростання швидкості виходу банку на ринок, а також поліпшення якості послуг, що надаються.